

[Rilshøj]

støtter intentionerne i vort forslag – sådan opfatter jeg både Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis indlæg, og også hr. Sønderby nævnte, at man støtter intentionerne – også fordi jeg synes, det er vigtigt, når man har en sådan diskussion, at skelne dette fra den politiske modstand. Fremskridtspartiets og CD's politik kender vi; den er helt systematisk at samarbejde med apartheidregimet, selv om man udadtil siger, at man ikke kan lide apartheid.

Det, vi støtter os til her, er naturligvis det mægtige flertal i De Forenede Nationer, som har anbefalet sanktioner. Sikkerhedsrådet har også vedtaget sanktioner på våbenområdet ud fra den betragtning, at Sydafrika indadtil gennem apartheidregimet groft bryder helt fundamentale rettigheder over for det sorte flertal. Man driver terrorvirksomhed over for nabostaterne. Man har drevet hundredtusinder på flugt eller dræbt dem. Og man har destabiliseret disse landes økonomi, så de alene i de sidste ti år har tabt omkring 15 mia. dollars, og det drejer sig om meget fattige lande.

Det er baggrunden for vores opfattelse af Sydafrika, og deri er vi helt fundamentalt i modstrid med Fremskridtspartiet og CD. Jeg har også mine overvejelser over, hvad det kan føre til, men jeg skal af hensyn til Folketingets forretningsorden ikke nævne, hvad jeg tænker i den forbindelse.

Men så er der den tekniske modstand. Den skal vi se på i udvalget, for jeg kan ikke se andet, end at de tekniske problemer, der måtte være her, i hvert fald ikke kan være større end dem, der er i forbindelse med handelslovene. Og man har jo helt afgjort i det internationale samfund fortilfælde for, at man af politiske grunde – det kan være stat til stat: USA i forhold til Libyen, USA i forhold til visse andre stater – ikke ønsker investeringer i disse lande. Der er altså afgjort en praksis her, man måtte kunne støtte sig til. Og i de sammenhænge, hvor der er opstået situationer i forbindelse med sanktioner over for investeringer eller handler, er det jo ikke stødt mod OECD-forpligtelser, for OECD anerkender, at stater, der har et særligt sikkerhedsbehov, kan gennemføre nationale foranstaltninger. Det gjaldt jo også England, da det var i krig med Argentina. Og der har været flere andre fortilfælde. Der er altså givetvis en international praksis, man kan støtte sig til. Og det er da afgjort, at vores regi-

strering af investeringer er mere entydig end vores registrering af de gigantiske varestrome, som kan være vanskelig at håndtere. Men det ser vi på i udvalget.

Vi har jo også i vores egen investeringslov et forbud mod nyinvesteringer i selve Sydafrika, der mig bekendt fungerer ganske rimeligt, og der har endda været rejst sager i den forbindelse. Vi har også et apparat med danskejdede virksomheder og danskdominerede selskaber, som man benytter i den lov. Den lov fungerer, og mig bekendt fungerer den også i den forstand, at vi i Danmark får beretninger fra selve Sydafrika. Selv om vi ikke kan kontrollere det på stedet, har vi da en lov, som måske kan danne en praksis den anden vej.

Det virker ulogisk, at man har et forbud mod nyinvesteringer i Sydafrika og har den målsætning at få vore investeringer i Sydafrika stoppet, når man stadig væk tillader sydafrikanske investeringer i Danmark.

Det, der gør det let og burde gøre det let at vedtage det, er, at investeringerne har et meget lille omfang. Ministeren nævnte, at der ikke har været nyinvesteringer i 1985 og 1988. Derfor skulle det ikke være det store problem at få gennemført det. Det er i hvert fald ikke egentlige økonomiske interesser, der måtte stå på spil, hvis man bruger denne rugbrødsargumentation.

Derimod har vi i Danmark, modsat de andre nordiske lande, et sydafrikansk rejseselskab, som altså har kapital i Danmark og medarbejdere i Danmark, og som, hvis dette lovforslag vedtages, må lukke.

Jeg ved også, at i Norge og Sverige undrer man sig over, at vi har South African Airways i Danmark. Hvis man forestillede sig det selskab lukket, kunne man vel også overveje at ændre på vores lovgivning. Så kunne man indføre den norske praksis med hensyn til salg af billetter til Sydafrika, for så går det ikke via South African Airways, men så er der forbud mod grupperejser, mod turistrejser. Men de egentlige individuelle rejser går i Norge ad de almindelige kanaler.

Det, der er problemet herhjemme, er, at man støtter et sydafrikansk selskab, i det øjeblik det kan formidle billetter fra Danmark. Det problem kunne man løse ved at vedtage dette lovforslag, så vores lovgivning blev lettere at administrere.